

Tribuna

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VAI

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SIBIU AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Anul XXXVI, nr. 8 253

Joi, 9 februarie 1984

4 pagini, 50 bani

Consfătuire de lucru la C.C. al P.C.R. consacrată analizării activității în industrie și investiții

Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, în zilele de 7-8 februarie, la C.C. al P.C.R., a avut loc o consfătuire de lucru consacrată analizării activității în industrie și investiții, asigurării măsurilor ce se impun pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor pe acest an.

În prima zi, participanții la consfătuire s-au reunit pe grupe de lucru.

Miercuri, 8 februarie, lucrările consfătuirii s-au desfășurat în plen sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Împreună cu conducătorul partidului și statului, în prezidiu au luat loc tovarășii Elena Ceaușescu, tovarășul Constantin Dăscălescu, alți tovarăși din conducerea de partid și de stat.

La consfătuire au participat membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, primi-secretari și secretari cu probleme economice ai comitetelor județene de partid, vicepreședinți ai consiliilor județene de control muncitoresc al activității economice și sociale, conducători ai unor instituții centrale, activiști de partid, ai organizațiilor de masă și obștești.

În legătură cu unele probleme ridicate în cursul analizei, au răspuns miniștrii industriei construcțiilor de mașini, industriei de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, metalurgiei, petrolului, minelor, construcțiilor industriale, energiei electrice, industriei ușoare, comerțului interior, precum și cadre din conducerea altor ministere economice.

Participanții la dezbateri au subliniat importanța consfătuirii, care se înscrie în practica întâlnirilor permanente, nemijlocite pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le are sistematic cu activul de partid

și de stat, cu cadre de conducere și oameni ai muncii din toate domeniile de activitate, în vederea stabilirii celor mai potrivite căi și mijloace pentru îndeplinirea planului național unic de dezvoltare economică și socială a țării, pentru transpunerea în viață a Programului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Vorbitorii au exprimat înalta prețuire pe care comunistii, toți oamenii muncii din patria noastră o acordă contribuției hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea și îndeplinirea politicii partidului și statului nostru, la mobilizarea întregului popor pentru traducerea în viață a obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului.

În spiritul orientărilor și indicațiilor formulate de secretarul general al partidului cu privire la necesitatea perfecționării activității în toate sectoarele, în asigurarea unei calități noi, superioare, la fiecare loc de muncă, participanții la consfătuire au raportat în legătură cu stadiul îndeplinirii programelor speciale stabilite în vederea realizării unor produse de mare importanță pentru economia noastră națională, au analizat în mod critic și autocritic rezultatele obținute în perioada care a trecut din acest an, evidențiind măsurile luate și făcând propuneri pentru soluționarea problemelor de care depinde realizarea integrală a sarcinilor pe anul în curs și pe întregul cincinal.

O atenție deosebită s-a acordat îndeplinirii ritmice, integrale și la toți indicatorii a planului în condițiile asigurării unor produse de cea mai bună calitate — aceasta fiind problema esențială a activității în întreaga economie. În

acest sens, s-au evidențiat o serie de acțiuni întreprinse în vederea reducerii consumurilor de materii prime, materiale, combustibili și energie, pentru ridicarea eficienței economice.

Subliniind necesitatea creșterii mai accentuate a productivității muncii, ca factor determinant pentru progresul economic al țării, cei care au luat cuvântul au evidențiat preocuparea pentru modernizarea continuă a tehnologiilor, utilajelor și instalațiilor, ridicarea nivelului de pregătire a forței de muncă și mai buna utilizare a acesteia, întărirea ordinii și disciplinei în toate sectoarele.

În cadrul consfătuirii au fost abordate probleme concrete ale cooperării și colaborării în producție, ale respectării riguroase a contractelor economice stabilite între întreprinderi.

Pornind de la cerința formulată de secretarul general al partidului cu privire la folosirea cât mai rațională și eficientă a bazei de materii prime, de corelare a planului de aprovizionare cu normele de consum și producția stabilită, vorbitorii au înfățișat modalități pentru reducerea mai accentuată a consumurilor de materii prime, îndeosebi a celor provenite din import, în scopul obținerii unui volum sporit de produse fără cheltuieli valutare suplimentare.

Consfătuirea a analizat modul în care se îndeplinește programul de investiții prevăzut în acest an, stadiile atinse în realizarea obiectivelor planificate, stabilind măsuri pentru punerea în funcțiune, cu prioritate, a capacităților industriale producătoare de materii prime și energie, ca și a celor menite să asigure sporirea exporturilor. S-au indicat, de asemenea, soluții

(Continuare în pag. a IV-a)

LA I. J. T. L. SIBIU — dorință sinceră de autodepășire

Oamenii muncii de la Întreprinderea județeană de transporturi locale Sibiu au încheiat și anul 1983 cu rezultate bune, darea de seamă prezentată în cadrul recentei adunări generale cu reprezentanții oamenilor muncii, reușind să prezinte un tablou fidel al eforturilor convergente ale încadraților în muncă, ale C.O.M., sub conducerea organizației de partid, mobilizați de organizația sindicală și de tineret, pentru creșterea eficienței economice a unității. Spre ilustrare iată două cifre semnificative

— planul producției globale a fost realizat în proporție de 105,2 la sută, iar producția netă în proporție de 104,2 la sută.

Nu este în intenția acestor rînduri să repete analiza efectuată în darea de seamă și de aceea ne vom referi doar succint la câteva din activitățile ce au concurat la realizarea acestor succese. Ele sînt substanțială depășire a tonelor transportate, realizarea integrală a planului de investiții și a beneficiului în raport de 103,8 la sută. Dar această enumerare, și așa incompletă, ar fi inoperantă dacă nu ne-am referi — avînd în vedere că este vorba de o întreprindere prestatoare de servicii — la atitudinea pozitivă a consiliului oamenilor muncii

din unitate, care s-a preocupat, în condițiile penuriei de carburanți, de îmbunătățirea transportului de călători. Aceste preocupări au fost eficiente materializate în darea în folosință, la 17 august 1983, cu patru luni înainte de termen, din fonduri de investiții, a transportului cu troleibuze. În prezent populația municipiului Sibiu beneficiază de două linii de troleibuz, care au dus la creșterea confortului și asigurarea unei bune ritmicități a transportului în comun. Această frumoasă și eficientă realizare este rezultatul mobilizării întregului colectiv, indiferent de locul de

muncă, a dăruirii și responsabilității fiecărui om al muncii din întreprindere pentru a fi cu adevărat folositor semenilor, populației municipiului Sibiu. Mai putem informa cititorii noștri că au fost întocmite documentațiile necesare extinderii acestui mod de transport, în anul 1984, cu încă 10 km, cale simplă. Un al doilea element merit să asigurăm optimizarea transportului în comun a fost transformarea și trecerea pe consum de gaz metan a unui număr de 10 autobuze și a unui autocamion, urmînd ca în anul 1984 să

(Continuare în pag. a II-a)
Octavian RUSU

Adunări generale ale oamenilor muncii

Una din benzile de montaj și testare a produselor la Întreprinderea de rele Medias

Foto: Fred NUSS

F. P. U. P. S. SIBIU

Substanțiale depășiri de plan

Continuînd seria succeselor obținute în cursul anului trecut colectivul de oameni ai muncii de la Fabrica de prototipuri, utilaje și piese schimb din Sibiu raportează o nouă realizare de prestigiu: îndeplinirea planului producției marfă pe luna ianuarie în proporție de 216 la sută. În același timp a fost livrat, suplimentar, diversilor beneficiari, întreprinderi din sectorul alimentar, un important volum de utilaje și piese schimb. Sînt create condiții ca și în cursul lunii februarie unitatea să depășească substanțial planul de producție la toți indicatorii.

IN PAGINA A III-A

monografii contemporane

Azi, reportaj din comuna GURA RÎULUI

Activitatea consiliilor populare — sub semnul afirmării plenare a noii calități în toate domeniile de activitate

Recent, în municipiile, orașele și comunele din județul nostru s-au desfășurat sesiunile consiliilor populare care au dezbătut documente de însemnătate deosebită pentru bunul mers al activității economice și sociale în acest al patrulea an al actualului cincinal: planul de dezvoltare economico-socială în profil teritorial pe 1984; planul de dezvoltare a agriculturii și industriei alimentare; bugetul pe anul în curs; programul privind autoaprovizionarea populației cu produse agroalimentare și industriale; măsurile ce trebuie luate pentru aplicarea prevederilor Programului unic de creștere a producției agricole în gospodăriile personale ale membrilor C.A.P. și în gospodăriile producătorilor individuali.

Pornind de la necesitatea obiectivă de creștere necontenită a rolului consiliilor populare în rezolvarea sarcinilor în profil teritorial, în conducerea întregii activități de stat pe plan local, sesiunile au întreprins o analiză temeinică, în spirit critic și autocritic, a activității desfășurate de organele locale ale puterii și administrației de stat pe 1983, iar măsurile

și hotărârile care au fost adoptate creează premisele asigurării îndeplinirii exemplare a sarcinilor ce le revin pe anul 1984, an hotărîtor pentru realizarea prevederilor actualului cincinal.

Un accent deosebit a fost pus pe întărirea răspunderii consiliilor populare în îndeplinirea planurilor în profil teritorial, a bugetului local și a programului de autoconducere și autoaprovizionare, prin exercitarea, în condiții superioare, a atribuțiilor și sarcinilor ce le revin, potrivit legii, în organizarea, îndrumarea și controlul îndeplinirii indicatorilor de plan de către toate unitățile economice, indiferent de subordonarea lor. Un portofoliu amplu de măsuri vizează, în industrie, în perspectiva acestui an, realizarea producției fizice și a exportului, dezvoltarea bazei energetice și de materii prime, valorificarea superioară a resurselor materiale locale, reducerea consumului de materii prime, materiale și energie, a cheltuielilor materiale. Sub semnul aceluiași preocupări s-a situat activitatea de dezvoltare și diversificare a producției și prestărilor de

servicii în industria mică precum și dinamizarea activității în domeniul investițiilor și construcțiilor.

Au fost abordate și analizate, cu exigență și răspundere, sarcinile deosebite care revin consiliilor populare în domeniul agriculturii. Caracteristica de bază a programului de dezvoltare a agriculturii județului în acest an este dată de accentuarea procesului de modernizare, gospodărirea mai eficientă a bazei tehnico-materiale existentă, folosirea intensivă a pămîntului și obținerea unor producții vegetale și animale record. Pentru îndeplinirea noii revoluții agrare, sesiunile consiliilor populare au stabilit măsuri concrete care să asigure organizarea exemplară a producției și a muncii, realizarea în cele mai bune condiții și în timp optim a tuturor lucrărilor agricole, aplicarea fermă a prevederilor programelor speciale pentru fiecare sector, cultură sau specie de animale.

În consens cu cerințele și exigențele noii etape, sesiunile consiliilor populare

(Continuare în pag. a II-a)

ACTUALITĂȚI

Intâlniri cu cititorii

În cadrul dialogurilor cu cititorii, astăzi, ora 12, redactorii ai revistei „Transilvania” vor avea o întâlnire cu cadre didactice universitare și studenți din cadrul Institutului de învățământ superior Sibiu.

De asemenea, miine, ora 17 în localitatea Sebeșu de Jos scriitorii, redactorii, editorii, membri ai Asociației scriitorilor din Sibiu, redactorii ai revistei „Transilvania” vor avea o întâlnire cu cititorii din localitatea menționată.

Cinematică

Miine, orele 18,30 și 20,30, la cinematograful „Arta” din Sibiu, în cadrul programului de cinematecă va fi prezentată pelicula „Rubedeniile”, producție a studiourilor sovietice, în regia marelui regizor Nikita Mihalkov, realizatorul unor filme de referință, dintre care am văzut, în ultima vreme, „Citeva zile din viața lui Oblomov”.

Săptămîna propagandei materialist-științifice

Programul de acțiuni organizate de Comitetul municipal Sibiu al U.T.C. și scris Săptămîni propagandei materialist-științifice, ore pentru zilele de astăzi, vineri și sîmbătă următorul conținut: joi, ora 15, expunerea cu tema: „Concepția materialist-științifică despre lume și societate — latură inseparabilă a conștiinței socialiste a omului nou, constructor al societății socialiste. Expune judecător Felix Sutzek. Va urma proiecția filmelor documentare „Știința și relația despre sfîrșitul lumii” și „Dintre gene și sprincene”. Vineri, ora 15 expunerea: „Promovarea activă a concepțiilor revoluționare ale partidului despre lume și viață, combaterea cu fermitate a misticismului și obscurantismului”. Expune prof. Maria Circo. Expunere: „Religia și implicațiile sale în rîndul tineretului”. Prezintă eleva Elena Popescu de la liceul „O. Goaga” Sibiu. Sîmbătă, ora 15, expunerea cu tema: „Opoziția ireductibilă dintre știință și religie, dintre valorile superioare ale umanismului socialist și manifestările mistico-obscurantiste. Expune prof. Soră Drănci. Despre „Sociologia culturii primitive” va vorbi eleva Sorina Martin de la Liceul industrial nr. 3 Sibiu. Va urma proiecția filmelor documentare „Știința și relația despre sfîrșitul lumii” și „Dintr-o fisă de spital”.

Acțiunile se desfășoară la Casa de cultură a științei și tehnicii pentru tineret.

Minivacanțe în Păltiniș

Stațiunea Păltiniș oferă încă amatorilor sporturilor de iarnă condiții dintre cele mai bune de schi și sănus. Avînd în vedere acest fapt, Agenția de turism din Sibiu organizează între 11-15 februarie a.c., minivacanțe de patru zile în Păltiniș, cu cazare și masă la Cabana nr. 1. Costul unui bilet (în camerele cu 3 paturi) este de 475 lei, iar în camerele cu 2 paturi — 515 lei.

Informații și înscrieri la Agenția de turism din Sibiu (telefon 1 25 59, tov. Cimpoco).

De ani de zile, harnicul colectiv al cooperativei „Arta Sibiului”, secția covoare din Rășinari, și-a câștigat un binemeritat prestigiu pentru frumoasele covoare românești, lucrate manual și destinate în întregime exportului. În fotografie: muncitoarele Elena Pinciu (prim plan) și Stana Bungărzan surprinse la locul lor de muncă

Foto: Fred NUSS

LA I. J. T. L. SIBIU — dorință sinceră de autodepășire

(Urmare din pag. 1)

mai fie transformate 50 de autobuze și 6 autocamioane.

Cu deosebit spirit critic și autocritic au fost dezbătute în cadrul adunării generale ne-realizările înregistrate la activitatea de tramvaie, taxime-tre și autobuze. În ceea ce privește această din urmă activitate care se află în permanenta atenție a opiniei publice, trebuie să remarcăm că ea are cauze de ordin extern și intern. Cauza externă o reprezintă numărul mare, încă, de călători frauduloși, iar între cele interne — asupra căroră s-a declanșat o acțiune concertată — limitarea cheltuielilor la Autobaza I călători, îndeosebi a celor legate de întreținerea și exploatarea mijloacelor de transport, evitarea parcursului fără călători și, deci, fără încasări, menținerea în stare de funcționare a compoștoarelor, respectarea graficelor de circulație, a ritmicității, și efectuarea tuturor curselor planificate, acțiune corelată pentru asigurarea unui control per-

manent asupra compoșării biletelor, efectuată de către conducătorii auto, controlorii de bilete și circulație, personal operativ și T.E.S.A., fiecare lucrător al I.J.T.L.S.

De altfel, garanția creșterii calitative a activității a reieșit evident pe parcursul dezbaterilor, concentrate de către directorul întreprinderii, Mihai Căpraru, în cuvîntul său, în care arăta — pe bună dreptate — că greutățile în aprovizionarea tehnico-materială nu pot și nu trebuie să se transforme în justificări ale lipsei de competență, decizie și spirit revoluționar în activitate. Raliindu-ne acestei opinii așteptăm rezultatele anului 1984 care să permită — așa cum recomandă tovarășa Virginia Pripitu, vicepreședinta Comitetului Uniunii Sindicatelor din Întreprinderile Administrației de Stat și Consiliile Populare — ea la adunarea de la începutul anului 1985 un nou steag de frunte să completeze o frumoasă panoplie a distincțiilor, deja existente.

(Urmare din pag. 1)

au stabilit măsuri ferme pentru implementarea mai accentuată a noului mecanism economico-financiar, creșterea eficienței și rentabilității fiecărei unități economice, reducerea substanțială a cheltuielilor de producție, sporirea productivității muncii, introducerea unui regim sever de economii în toate sectoarele de activitate, realizarea integrală a veniturilor proprii, a programelor de autofinanțare a localităților.

Un loc distinct pe agenda de lucru a recentelor sesiuni a fost rezervat sarcinilor consiliilor populare în îndeplinirea programului de autoconducere și autoaprovizionare. Condiția de bază pentru asigurarea unei bune aprovizionări cu produse alimentare o constituie realizarea producțiilor planificate în sectoarele producției agricole vegetale și animale, dezvoltarea mai intensă a acestei producții și în gospodăriile anexă ale unităților cu consumuri colective, gospodărirea judicioasă a fondului de marfă, respectarea regulilor de comerț, a normelor de etică și echitate socialistă. În toate aceste cerințe majore, consiliile populare sînt chemate să se implice cu mai multă fermitate și eficiență, așa cum de altfel au relevat numeroșii deputați, cetățeni și cadre cu muncă de răspundere care au luat cuvîntul în cadrul dezbaterilor.

Programul unic pune în centrul preocupărilor consiliilor populare îndeplini-

rea sarcinilor de creștere a producției agricole în gospodăriile personale ale membrilor cooperativelor agricole de producție și în gospodăriile producătorilor particulari, în scopul asigurării depline a necesarului de consum propriu și sporirii substanțiale a contribuției acestor gospodării la realizarea autoaprovizionării și a fondului de stat cu produse agricole. În contextul acestei sar-

Activitatea consiliilor populare

cini majore, consiliile populare au stabilit măsuri concrete, astfel ca fiecare gospodărie țărănească — în raport de membrii săi, de suprafața de teren pe care o deține, de numărul de animale și păsări pe care trebuie să le crească — va contracta și valorifica prin fondul de stat, la prețurile stabilite, cantități exacte de produse agricole, animale, păsări, lapte, ouă, lînă și alte produse, conform planului de cultură și de creștere a animalelor din fiecare gospodărie.

De asemenea, în cadrul sesiunilor un accent cu totul deosebit a fost pus pe stabilirea unor măsuri reale care vizează îmbunătățirea continuă a stilului și metodelor de muncă ale organelor locale ale puterii și administrației de stat. Pornind de la necesitatea obiectivă

de autoaprovizionare, în spiritul înaltelor exigențe formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea de la Mangalia, consiliile populare trebuie să militeze cu mai multă fermitate și responsabilitate pentru întărirea ordinii și disciplinei, sporirea capacităților mobilizatoare a deputaților, comisiilor permanente, a comitetelor de cetățeni, a colectivelor de muncă și a tuturor cetățenilor în scopul îndeplinirii exemplare a planurilor în profil teritorial, a programelor privind autoconducerea și autoaprovizionarea, a celorlalte documente luate în analiză și dezbateri la recentele sesiuni.

Toate orașele și comunele județului nostru dispun de tot ceea ce este necesar pentru a realiza sarcinile, obiectivele și programele stabilite, atât în industrie, cât și în agricultură și în toate celelalte sectoare de activitate. Hotărîtor este acum trecerea la realizarea lor în viață, eliminarea neajunsurilor, concentrarea tuturor forțelor și resurselor materiale, umane și organizatorice, a întregii energii creatoare, instaurarea în cadrul fiecărei colectivități de muncă a unui puternic climat de angajare și răspundere revoluționară, de inițiativă constructivă și spirit gospodăresc, de ordine și disciplină — toate acestea oferind cadrul optim de îndeplinire a planului de dezvoltare economico-socială a județului pe anul 1984 la un înalt nivel calitativ și de eficiență.

SPORT... SPORT...

Schi Etapa județeană a „Daciadei albe”

Timp de două zile (3 și 4.II) în organizarea Comitetului județean Sibiu al U.T.C., în colaborare cu C.J.E.F.S. Sibiu și comisia județeană de schi, la Păltiniș s-a desfășurat faza județeană a „Cupei U.T.C.” la schi alpin și fond. Iată cîștigătorii: slalom fete (categ. 14-19 ani): 1. Ioana Vartolomei (Lic. „Gh. Lazăr”), 2. Francisca Mesch (Lic. 1 Sibiu), 3. Ute Paulini (Lic. Axente Sever, Mediaș). Băieți: 1. Kilian Dörr, 2. Christian Simonis (ambii de la Liceul 1 Sibiu), 3. Wolfgang Schuller (Liceul ind. agricol Sibiu). Fond 1,5 km (fete) — 1. Renate Schneider (Liceul „Independența”), 2. Manuela Hening (Liceul textil Cisnădie), 3. Mihaela Rusu (Șc. gen. Seica Mare). Băieți (3 km) — 1. Mihael Salmen (Lic. „Independența”), 2. Nicolae Szabo (Liceul textil Cisnădie), 3. Klaus Tittes (Liceul industrial 1 Sibiu). Categoria peste 19 ani (tineri din mediul rural) — 1,5 km fete — 1. Paraschiva Chioaru (Rășinari), 2. Victoria Natea, 3. Karin Schultz (ambele. Mișna-Avrig). Băieți 5 km — 1. Ioan Grebenea (Rășinari), 2. Dorel Galasiu (Șelimbăr), 3. Traian Dragoman (Vurpăr). Tot pe pîrtia și grădina

Oncești s-au desfășurat în cadrul amplei competiții „DINAMOVIAȚIA” întrecerile etapei pe COMANDAMENT a trupelor de securitate la schi alpin, fond și stafete. În urma cumulării punctajului la cele trei probe, clasamentul arată astfel: 1. Carpați; 2. Băneasa; 3. Bega. În mod deosebit s-au remarcat (la categoria cadre) concurenții Alexandru Pop, care participă pentru a 23-a oară consecutiv la această întrecere, fiind și decanul de vîrstă, și Gh. Restei (ambii de la Somes), apoi Gh. Olar din lotul Bega, la fond și militari în termen frații Petru și Laslo Elekes din lotul Dinamo Carpați la alpine și Ion Mocanu la fond etc. De la Sibiu, la categoria cadre (peste 35 ani) s-au remarcat concurenții lotului CIBIN: Nicolae Suci și Florin Munteanu.

Timpul a fost bun, dar zăpada grea a supus concurenții ambelor competiții la un plus de efort și tenacitate. Excelenta organizare, înaltul grad de tehnicitate al cronometrajului și a fișajului electronic au contribuit la deplina reușită a acestor frumoase întreceri de masă la care a asistat un numeros public.

Liviu CIUPEDEAN

Baschet, div. A (m) Campioana țării, Steaua, evoluează la Sibiu

Etapa a 25-a a diviziei A de baschet masculin programează sîmbătă și duminică, în sala C.S.S. din Sibiu dubla întîlnire dintre C.S.U. Balanța Sibiu și campioana țării Steaua București.

Întîlnirile, ce vor începe sîmbătă de la ora 18, iar du-

minică de la ora 11, sînt așteptate cu mult interes de iubitorii baschetului din Sibiu deoarece în formația oaspete evoluează cunoscuții internaționali: Cernat, Ermurache, Netolitzchi, Opsitaru și Szabo, componenți ai naționalei de seniori.

(I. I.)

ACȚIUNI PIONIEREȘTI

9.II: ● Casa pionierilor și șoimilor patriei din Avrig organizează o acțiune de instruire a comandantilor de unitate pe tema: „Rostirea și semnarea Legămîntului pionieresc”. Participă reprezentanți ai unităților de pionieri de la școlile de pe raza comunei. 10.II: ● În cadrul acțiunii de orientare școlară și profesională, pionierii din clasele a VIII-a de la Școala generală din Săliște vor vizita secția din localitate a întreprinderii „13 Decembrie” Sibiu. 11.II: ● Casa pionierilor și șoimilor patriei din Mediaș organizează

o dezbateri privind contribuția cercurilor „Mîini îndemnatice” din școli la educarea prin și pentru muncă a pionierilor. Acțiunea este urmată de demonstrații și activități practice. 12.II: ● La Casa pionierilor și șoimilor patriei din Avrig va avea loc simpozionul de creație tehnico-științifică, pe tema: „Electronica aplicată”. Simpozionul prilejuiește un schimb de experiență la care participă conducătorii tuturor cercurilor de electronică din școlile generale din zona de influență.

monografii
contemporane

TINEREȚEA FĂRĂ BĂTRÎNEȚE A SATULUI ROMÂNESC

monografii
contemporane

GURA RIULUI —

drumuri posibile către un orizont de adâncă spiritualitate românească

Motto:

„E ceva eald și italie la
Bocca-del-Rio dar și
ceva nespūs de româneșc”

(LUCIAN BLAGA)

moșilor. Revărsarea aceasta de port pe ulițe pare un adevărat descălecat în istorie ce-și are începutul de drum fixat pe friza șerpuitoare a Columnei lui Traian din inima Romei. Iar saltul acesta în timp leagă milenii de istorie proprie, dând timpului fluiditate și contur de trăinicie. Gura Riului fiind înainte de orice și de toate o cetate românească de dăinuire.

A fost o vreme cind, speriați de vremuri ale căror rosturi nu aveau cum să le înțeleagă, oamenii satului au început să privească mai mult către oraș. O falsă comoditate urbană îi îmbia insistent, oamenii cedând și renunțând la ceea ce îi obișnuise o tradiție a locului de peste două mii de ani: agricultura și creșterea animalelor.

Răsfoiesc împreună cu primarul de azi al comunei Dumitru Berbescu un registru și constat că migrarea către oraș are drept rezultat pentru acele timpuri scăderea numărului de animale. Fugă privită către oraș devenea un indicator real de sărăcire.

După câțiva ani însă oamenii aceștia au înțeles că iarba nu poate crește pe trotuare iar animalele nu pot fi ținute sub casa scărilor. „Orașul îl putem aduce aici, la noi, acasă” și-au zis oamenii. Atunci a început marea reîntoarcere la „Isvoare”.

Semnele urbanizării s-au instalat repede. În numai doi ani de zile localnicii și-au introdus apă potabilă în fiecare gospodărie, pentru copiii de școală au construit o sală de gimnastică, una din puținele de acest fel în

fiind faptul că peste jumătate din planul de contracte pe acest an a fost de curind încheiat. Iar în această acțiune satul are câteva nume de gospodari adevărați: Aurel Vlad, deținător al Meritului agricol clasa a III-a pentru contracte încheiate cu statul, Iacob Ghiță și Ioan Vlad care, la fel, predau anual cantități însemnate de carne și lapte la stat.

La Gura Riului timpul are verticalitate, peisajul are un mister unic iar oamenii au legea generoasă a ospitalității în sine. Cumul acesta a dat locului o dimensiune spirituală afectivă ce explică și mirajul temporal aici a unor foarte sensibile corzi lirice ale literaturii noastre: Coșbuc, Goga, Slavici, Chendi, Gibu, Agârbiceanu. Se spune că însuși Eminescu ar fi trecut pe aici, invitat de redactorii Tribunei. Cartea memorială de la Gura Riului fixează lirismul intim al locului trecut în eternitate de către inspirația acestor aleși și norocoși cu har slujitori ai condeiului.

O legendă spune că aici George Coșbuc ar fi scris printre alte poezii și minunatul său poem „Nunta Zamferei”. Îmi amintesc de acest amănunt extraliterar în vreme ce ascult un localnic povestind despre frumoasa nuntă ce a avut loc în sat cu două duminici în urmă, tânărul învățător Nicolae Tristiu luind de nevastă pe Dorina Cindea, o fată din sat. Îl ascult pe acest om cu un aer de ușoară absență, memoria mea murmurând versuri din poemul născut și inspirat aici de atâtea și atâtea nunți: „... Și vesel Mugu-
- 7 -

La Gura Riului o rîndială veche adună oamenii în fiecare duminică în inima satului pentru „porunci”. Aici se hotărăsc și se „publică” legi pentru buna desfășurare a vieții așezării. Din momentul „publicării” lor, legile devin obligatorii. Registrul legilor cuprinde tot ceea ce poate interesa viața comunității: „porunci” pentru buna gospodărie; „porunci” pentru igiena morală, economică și socială a satului. Un fel de cod nescriș pentru ca întreaga rîndială a așezării să rămână dreaptă în cumpăna vremurilor:

„Se interzice orice tăiere de arbori de pe marginea apei rîului, fiindcă aceștia au rost de apărare a pereților zidurilor. Cei care vor încălca porunca vor da socoteală pentru fapta lor”;

„În ziua de 2 iunie toți proprietarii de oi vor ieși cu oile în pășunatul de vară, în munții numiți”;

„Cîmpean Raveca a găsit o sumă de bani. Cine i-au pierdut să meargă la Dînsa să-i ridice”;

„Interzis să se mai ducă cadavrele de animale la puțul sec. Obligatori se vor îngropa la Răchitele”;

„Strict interzis a pășuna cu oile în pășunea vitelor de la Breaza, unde am defrișat. Se va închide oile și se va plăti tacsă de 50 lei cap oaie”;

„Pentru a doua oară vă comunicăm în legătură cu mînji lăsați liber după căruță pe hotar. Cei care vor fi prinși vor fi amenințați cu 250 lei”;

„Vă facem cunoscut: nu are nimeni voie să mai taie iarba din cîmp. Am ficsat două zile pe săptămînă, joia și sîmbăta, dar obligați fiind fiecare să anunțe paznicii de cîmp.

- 2 -

mediul rural; au ridicat un cămin cultural modern și un complex comercial; au dat în folosință o centrală telefonică. Casele au fost modernizate. În ele a pătruns noul și confortul: televizoare, radiouri, frigider, mașini de spălat, covoare, băi...

Ofensiva modernizării nu se oprește aici. Localnicii sînt hotărîți să facă canalizarea pluvială: terenul fiind abrupt, apa curge pe străzi, iar estetica comunei are de suferit din această pricină. Dintr-o astfel de rațiune estetică avea să se nască și următoarea „poruncă”: „Vă facem cunoscut în legătură cu scoaterea ciurzilor prin comună pe șoseaua principală: nu vor mai fi scoase vitele cu data de miine, 10 mai; vitele vor fi scoase pe străzile laterale; traversarea străzii asfaltate va fi podișorul de cărămidă în piața la biserica veche și capul satului de sus; ciurda de pe rîu va fi mînată pe ulița mare pe sub coastă, pînă la capul satului de sus de unde va traversa șoseaua în zăpozi. Cine nu va respecta aceste indicații și trecerea pe care am stabilit-o...”

La sfîrșitul anului trecut la Gura Riului erau 1147 de bovine, 630 cai, 4300 de oi. Pînă la sfîrșitul acestui an planul prevede o creștere a efectivelor, astfel că bovinele vor ajunge la 1615, iar numărul cailor se va dubla, în felul acesta fiecare gospodărie a-vînd animal propriu de muncă.

La Gura Riului dealurile cad peste sat iar pășunile stau spînzurate pe coastă. Nu orice animal poate paște pe o astfel de pășune. Pînă acum doi ani de zile bruna de Maramureș era răspîdită aici. O rasă pretențioasă

- 3 -

părat / Ca cel dintîi s-a ridicat / Și, cu paharul plin în mîini, / Precum e felul din bătrîni / La orice chef între români, / El a-nchinat. / Și-a zis: — „Cit mac e prin livezi / Ațiția ani la miri urez! / Și-un prinț la anul! blind și mic. / Să crească mare și voinic, / Iar noi să mai jucăm un pic / Și la botze!”

Pentru mireasă zestrea rămîne, în mare, aceea care se făcea și înainte: lucruri pe care fetele le cos și țes alături de mama lor. La Gura Riului nu e casă în care să nu existe un rîzboi de țesut. Pînă nu de mult în sat țeseau peste 170 de femei în cadrul cooperativei „Arta Sibiului”. Maria Hanzu femeia care a condus un cerc de țesut cu fetele mici de școală este deja un nume foarte cunoscut. Fiica sa, Ioana Luloiu a preluat meșteșugul mamei și cercul de țesături. Sînt doar două nume care s-au ridicat din anonimul generalizat în talent al satului.

„Femeia română toarce mergînd și cîntă torcînd” scria George Barițiu, dîfinind astfel sufletul complex al femeii române a cărei muncă poartă un fior poetic.

Cu doi ani de zile în urmă am avut confirmarea acestui adevăr cînd corul din Gura Riului își sărbătorea 75 de ani de activitate, sărbătorea aleasă și dublată de prezența aici a celui mai strălucit cor de cameră din lume — Madrigalul. Iată, mi-am zis, fiorul poetic anonim al satului ridicat pe culmea cea mai desăvîrșită a frumosului.

- 4 -

Nu are nimeni voie și nici iertare că e din locul proprietate. Se va considera furt și vor fi chemați la judecată”;

„Cine n-a făcut grămezile pe căile de hotar și nu le-au predat în ziua anunțată, mai are un termen de trei zile să le facă, iar care nu le va face vor plăti suma de 300 lei, așa cum am hotărît cu Dumneavoastră dempreună”.

„După cum am hotărît cu Dumneavoastră dempreună” — iată democratismul acestei legi asumat de întreaga colectivitate ce va sancționa orice abatere ori nesupunere. Tribunalul locului e vechi, sever și inflexibil. Colectivitatea numai așa poate să trăiască și să prospere pe suportul acesta de disciplină și ordine.

Pentru multă lume, poate, aspectul arhaic al „poruncilor” ar părea anacronic astăzi cînd presa, radioul, televiziunea au intrat în fiecare casă. Dar pe scheletul acestor „porunci” lumea se adună și astăzi, discută și dezbate legi și rosturi noi într-o instanță superioară — tribuna democrației socialiste — racordîndu-și propria viață la ritmul și respirația țării.

Revăd Gura Riului sub semnul cosmic al imaginii poetice bliagene: „... Din amintire / beau cu nesațiu / Bocca-del-Rio / Rană în spațiu”.

Aici viața are adîncime. „La Gura Riului m-am întors la Isvoare. Și ele curg și sună neîncetat”.

A trecut mai bine de un sfert de veac de cînd poetul dădea această dimensiune adîncă în timp a locului. Și totuși, în ciuda înnoirilor așezate pe toate eutele vieții, în zilele de sîrbătoare satul îmbracă haina curată a stră-

- 3 -

să mult mai potrivită pentru un pășunat mai drept. Trebuia deci înlocuită rasa. Așa au optat oamenii pentru bălțata românească, o rasă mult mai potrivită pentru această zonă: crește repede, dă o producție mare de lapte, pășunează și pe coastă. Viței cresc repede în greutate. Un vițel de bălțată românească ajunge într-un an la 400 kg, pe cîtă vreme vițelii din celelalte rase au nevoie de aproape doi ani pentru a atinge aceeași greutate.

Ritmul zootehnic și agricol trebuie sporit, pentru că timpul are nevoie de termene mai scurte și mai productive pentru comprimarea rezultatelor.

Iată, bunăoară, numai în anul trecut valoarea desfacerii mărfurilor în sat a depășit 18 milioane de lei, fără să fie incluse în calcul și cumpărăturile făcute de localnici direct în oraș ori în comunele învecinate. Impresionantă, cifra dovedește o mare putere de cumpărare a locuitorilor. Un răspuns concret la această cifră se cere și din partea locuitorilor iar acesta nu poate consta în altceva decît în produse zootehnice și agricole, menite să mențină echilibrul necesar societății.

În ziua cînd am ajuns la Gura Riului se analiza stadiul îndeplinirii planului economic și sarcinile ce revin locuitorilor la fondul centralizat al satului: 330 de porci, 198 bovine, 200 oi, 330 miei, 4400 hl lapte de vacă și 336 hl lapte de oaie, 3 tone carne de pasăre, 1 tonă carne de iepure. Populația a înțeles această sarcină ce îi revine, dovadă

- 6 -

Gura Riului nu-i măcinată de orgoliul unicatului, poate tocmai pentru că îl are în ceea ce e mai esențial.

Cronica satului reține câteva nume: Constantin Barbeș, „din fire deștept și îndrăzneț”, a avut rol de căpitan în Revoluția de la 1848; Ioan Arseniu, medic cu doctoratul în medicină luat la Viena, a participat în corpul de armată austriac la luptele din Mexic, iar la întoarcerea în patrie a dat sprîjin mare rîniților din războiul de independență. La Gura Riului s-a născut și cunoscutul istoric Aurel Decci.

Dar monumentalitate unui loc nu e dată de un pisc ori două ci de înalta altitudine morală a masei de oameni ce populează un spațiu. Iar la Gura Riului monumentalitatea privește demn de sub streășina pălăriilor cu boruri mici și de sub năframa fetelor și femeilor satului.

Serisă într-o dulce limbă cronicărească, o monografie a satului întocmită de Ioachim Muntean în 1896 precizează: „Din trei părți poți intra cu carul în comună: de către Poplaca, Cristian și Orlat”. Reține acest amănunt rămas și astăzi valabil în ceea ce privește caligrafia drumurilor, dar acestora trei mai trebuie adăugat încă unul, cel spiritual-afectiv, pe care străbătînd-l descoperi, odată cu poetul, că „E ceva cald și italie la Bocca-del-Rio dar și ceva nespūs de româneșc”.

Pagină realizată de Ion Onuc NEMEȘ

